

Handhavingsuitvoeringsplan

Toezicht & Handhaving

2025

Inhoud

Aanleiding	3
Kaders	4
Landelijk.....	4
Lokaal.....	4
Wijkniveau.....	5
Prioriteiten en doelstellingen	5
Openbare ruimte & Leefbaarheid	5
Wijkgericht werken	7
Veiligheid.....	8
Overige taken.....	10
Strategie.....	11
Randvoorwaarden	12
Basisstructuur team Toezicht & Handhaving	12
Positionering wijk- en jeugdboa	12
Taakaccenthouders en portefeuilles.....	13
Samenwerking met ketenpartners.....	13
Capaciteit.....	13
Slot	15

Aanleiding

In 2023 heeft de gemeente Nijmegen de opdracht gegeven om een benchmarkonderzoek uit te laten voeren voor het team Toezicht & Handhaving. Het advies heeft ertoe geleid dat de capaciteit van het team zal worden uitgebreid en er een professionaliseringsslag wordt gemaakt.

Het team wil zich doorontwikkelen in professionaliteit en toewerken naar de handhaver 2.0. Dat is een handhaver die gebiedsgericht en informatiegestuurd werkt en op het snijvlak functioneert van leefbaarheid, veiligheid en mobiliteit.

Het doel van het opstellen van een handhavingsuitvoeringsprogramma is om inzicht te geven in de uitvoering van Toezicht & Handhaving op de programma's Openbare ruimte, Mobiliteit en Veiligheid. Daarnaast biedt het handhavingsuitvoeringsprogramma de mogelijkheid om inzichten te geven waar we nu staan, wat we willen bereiken en geven richting aan de inzet van de beschikbare capaciteit die het team Toezicht & Handhaving heeft.

Middels het handhavingsuitvoeringsprogramma worden gerichte keuzes gemaakt, doordat wordt aangegeven aan welke thema's we prioriteit geven en tevens ook wat onze rol is bij het thema. Zo zorgt het handhavingsuitvoeringsprogramma voor duidelijke kaders en schept het duidelijkheid voor het eigen team en voor interne- en externe partners.

Kaders

Landelijk

Op landelijk niveau is door de VNG een gezamenlijke actieagenda vastgesteld die de stip op de horizon heeft gezet, zodat de gemeenten kunnen doorontwikkelen naar een professioneler handhavings- en toezichtapparaat met een duidelijke taak en goede (operationele) samenwerking met in- en externe veiligheidspartners, met name politie. Ook een apparaat dat wendbaar en voldoende adaptief is om (lokale) ontwikkelingen in criminaliteits- en leefbaarheidsvraagstukken en verwachtingen in de samenleving bij te houden.¹

De actieagenda hanteert de volgende uitgangspunten;

1. Handhavers treden gezagsvol op
2. Een gelijkwaardige samenwerking
3. Werken in een veilige en integere omgeving
4. Kwaliteit door opleiding en training
5. Handhavers werken informatiegestuurd

Lokaal

In 2022 is het integraal veiligheidsplan 2022-2026 (hierna: IVP) door de raad vastgesteld. De prioriteiten die in het IVP genoemd worden zijn;

1. Ondermijning
2. Veilige wijken
3. Digitale criminaliteit
4. Zorg & Veiligheid
5. Jonge aanwas in de criminaliteit
6. Polarisatie en maatschappelijke ontwrichting
7. Discriminatie
8. Aanpak van straatintimidatie

Daarnaast zijn er ook in het IVP een aantal kernthema's benoemd waarop geen grote ontwikkelingen worden verwacht maar waarbij het gaat om taken die veelal going concern zijn.

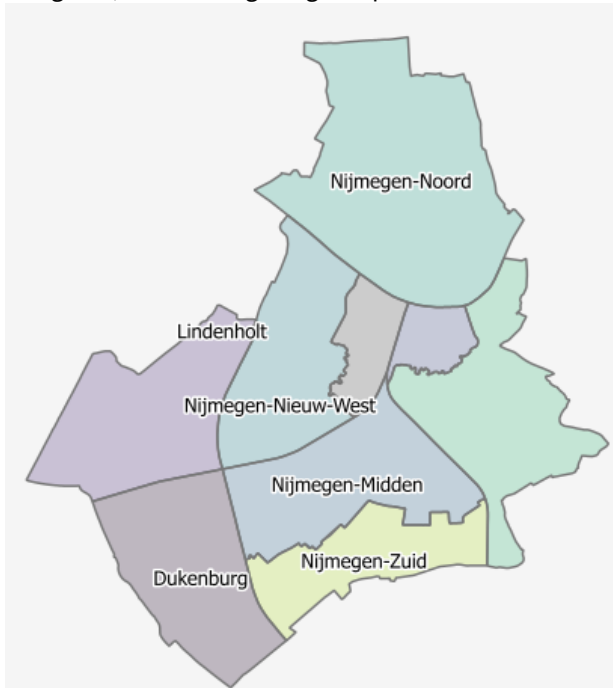
9. Openbare orde
10. Veilige evenementen, horeca en markten
11. Veilige fysieke leefomgeving

Het team Toezicht en Handhaving heeft met name een rol in de prioriteiten ondermijning, veilige wijken, jonge aanwas in de criminaliteit. Hierin hebben de handhavers een significante rol in het signaleren en het verstevigen van het wijknetwerk. Voor de thema's digitale criminaliteit, zorg & veiligheid en polarisatie en maatschappelijke ontwrichting is de rol van team Toezicht & Handhaving beperkter.

¹ VNG -Gezamenlijke actieagenda gemeentelijke handhaving 2022-2024

Wijkniveau

De gemeente Nijmegen is onderverdeeld in negen stadsdelen met 44 wijken. Voor elk stadsdeel zijn drie wijkregisseurs en een projectmedewerker het aanspreekpunt voor bewoners en ondernemers. Deze wijkregisseurs hebben ieder een andere achtergrond: veiligheid, sociale omgeving en openbare ruimte.

Prioriteiten en doelstellingen

Binnen het team Toezicht & Handhaving zijn een aantal thema's geprioriteerd waar we het komend jaar aandacht en inzet opleveren.

- Openbare ruimte & Leefbaarheid
- Wijkgericht werken
- Veiligheid

Openbare ruimte & Leefbaarheid

Situatie	Doel	Huidige uitvoering van de taak	Gewenste uitvoering taken	Nodig voor gewenste uitvoering?
Het afhandelen van Meld & Herstel meldingen in de openbare ruimte	Het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid binnen de gemeente Nijmegen	Per dag zijn er twee MOR-melding diensten (4 boa's) die beschikbaar zijn om inkomende meldingen op te pakken en af te handelen.	We zetten deze aanpak door en laten ons nog meer sturen door de gemeentelijke meldkamer.	Minimale bezetting, zodat de MOR meldingen kunnen worden opgepakt.
Afval op straat/ bijplaatsingen/ dumpingen	Leefbaarheid en het veiligheidsgevoel verbeteren.	Op dit moment wordt er projectmatig door twee boa's specifiek invulling gegeven aan het tegengaan van zwerfafval, bijplaatsingen naast containers en afvaldumpingen.	Structureel onderdeel van integraal handhaven.	Een werkinstructie voor de integrale handhavers. Sturing op de uitvoering.
Parkeeroverlast	Terugdringen van parkeerexcessen en de bereikbaarheid van de hulpdiensten borgen.	Het controleren van de vergunningen en blauwe zones in en rondom het centrumgebied.	Structureel onderdeel van integraal handhaven.	Sturing op de uitvoering.
Fietsregulering (fietswrakken/ weesfietsen)	Bereikbaarheid en zichtbaarheid van de stad verbeteren.	Op dit moment werkt T&H reactief op dit thema.	Het beleid wordt gecontinueerd. De handhaver bekijkt waar de behoefte ligt per wijk. Aan de hand van deze bevindingen wordt er geprioriteerd.	Investeren in de samenwerking met de AFAC Nijmegen. Sturing op de uitvoering.
Preventief controleren van de openbare ruimte	Vermindering van product gerelateerde overlast (groen, grijs en spelen)	We nemen thema's van de openbare ruimte al regelmatig mee in de surveillance.	We continueren onze inzet op deze thema's.	Sturing op de uitvoering.
Verkeer-regulering	Voorkomen mobiliteitsproblemen.	Regulering bij incidenten en evenementen.	Doorgaan met de huidige uitvoering.	Structurele her- en bijscholing plannen.
Woningontuimingen	Het ondersteunen en begeleiden van de deurwaarder bij woningontuimingen	We hebben een toezichthoudende rol waarbij we gehoor geven aan een wettelijke taak.	Voortzetting van de huidige taak.	Borging van het proces en kennis binnen T&H.

Wijkgericht werken

Situatie	Doel	Huidige uitvoering van de taak	Gewenste uitvoering taken	Nodig voor gewenste uitvoering?
Wijkgerichte aanpak	Op lokaal niveau weten wat er speelt en daarop gerichte aanpak realiseren.	De handhavers maken dagelijks rondes door hun aangewezen wijken en sluiten daarbij aan bij briefings en andere overleggen op wijkniveau.	De wijkboa's analyseren hun wijk om de juiste prioriteiten en urgentie te bepalen voor de inzet van T&H. De analyse wordt opgebouwd uit; data en informatie uit de actieve contacten in de wijk.	Implementeren informatiegestuurd handhaven (IGH)
Deelname aan de VWT's	Versterken keten samenwerking	We nemen als T&H actief deel aan de VWT's. Bij dit overleg sluiten diverse ketenpartners aan. We werken met hen samen aan de veiligheid in de wijken.	We versterken de samenwerkingsbanden met de betrokken ketenpartners. Daarnaast leveren we een bijdrage aan het informatiebeeld in de wijk.	Volledige datasets waarmee een wijkanalyse kan worden gemaakt.
Informatie gestuurd handhaven	Het effectiever en gericht toezien en handhaven in de openbare ruimte.	Op dit moment wordt er nog weinig gedaan met informatie gestuurd handhaven. Sporadisch wordt data gebruikt om situatie vanuit T&H te duiden.	We gaan actief aan de slag met de volgende taken; het verzamelen van data, het op de juiste manier vastleggen en het analyseren van deze data.	Het organiseren en faciliteren van de infrastructuur voor IGH.
Verbeteren dienstverlening	De kwaliteit verbeteren van de dienstverlening.	De handhavers dienen te reageren op MOR-meldingen en/of contactmomenten in Tribe. In enkele gevallen wordt de termijn weleens overschreden.	We dragen als team zorg dat meldingen/contactmomenten binnen gestelde termijnen worden afgehandeld met een terugkoppeling.	We zullen een PDCA-cyclus moeten inrichten waarbij gemonitord wordt of we voldoen aan de gestelde afspraken die gelden binnen de gemeente.

Veiligheid

Situatie	Doel	Huidige uitvoering van de taak	Gewenste uitvoering taken	Nodig voor gewenste uitvoering?
Ondermijning	Actieve signalerings-functie en normstellende rol.	Veel handhavers hebben nog geen/onvoldoende basiskennis over het thema ondermijning. Dit resulteert in weinig tot geen meldingen op het thema.	Alle handhavers hebben een basiskennisniveau op het thema ondermijning waardoor zij in staat zijn beter te signaleren en een melding te onderbouwen.	Meerdere keren per jaar wordt een training op het thema ondermijning verzorgd door de afdeling veiligheid.
	Deelname (integrale) controles	Op dit moment neemt T&H sporadisch deel aan controles.	Doormiddel van eigen informatie een ondermijnings-signaal verkrijgen. Zorgen dat wordt voldaan aan regelgeving.	2x per jaar wordt er een kennissessie georganiseerd door de afdeling veiligheid op dit thema. Daarnaast zal T&H een taakaccenthouder moeten aanwijzen binnen het team die sparringpartner is voor afdeling veiligheid.
Jonge aanwas in de criminaliteit	Voorkomen van de jonge aanwas in de criminaliteit	We hebben dagelijks contact met jongeren en aandacht voor jeugdgroepen.	Het structureel inbedden van jeugdgericht werken binnen T&H. Jeugdgericht werken wordt vormgegeven door middel van intensieve samenwerking met ketenpartners en verhoogde zichtbaarheid in de wijken.	Opstellen projectplan <i>'pilot Jeugdboa'</i> . Gebruik maken van PDCA-cyclus om pilot te monitoren.

Situatie	Doel	Huidige uitvoering van de taak	Gewenste uitvoering taken	Nodig voor gewenste uitvoering?
Evenementen	Het ordelijk laten verlopen van evenementen.	De handhavers worden op de hoogte gebracht van evenementen binnen de gemeente. Afhankelijk van het soort evenement zijn de handhavers (preventief) zichtbaar aanwezig.	T&H draagt zorg voor de controle van meldingsplichtige evenementen + A-evenementen. Daarnaast leveren zij een bijdrage aan de controle en handhaving van B- en C-evenementen. Hierbij verzorgt T&H een terugkoppeling van bevindingen middels het opdrachtformulier.	Borgen kennis en kunde opvolging opdracht-verstrekking tijdens evenement.
Horeca	Zorgen voor een veilige omgeving in de horeca en voorkomen van alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar.	We hebben beperkte inzet kunnen leveren voor de uitvoering van de controles. Dit i.v.m. beperkte capaciteit van T&H.	De wens is om per jaar 150 DHW controles uit te voeren (3 per week). Het opleveren van kwartaalrapportages om te kunnen verantwoorden tegenover het bestuur Bezoek sportclubs die niet deelnemen aan het zelfregulerings-traject (35)	Het uitbreiden van DHW-inspecteurs.
	Terrassen	Deelname aan het punaise-project, zodat voor alle partijen helder is wat de afmetingen van de terrassen mogen zijn.	Na het afronden van project is de wens om jaarlijks reguliere controles in te plannen.	Borging kennis en kunde handhavers
	Standplaatsen/ Warenmarkten	N.v.t.	Jaarlijks controleren van standplaatsen (12) + toezichthouden tijdens de warenmarkt	
	Objecten	N.v.t.	Het monitoren van objecten in de openbare ruimte. Daarbij ook controleren of een vergunning aanwezig is.	Borging kennis en kunde handhavers Toegang tot VIP

Overige taken

Situatie	Doel	Huidige uitvoering van de taak	Gewenste uitvoering taken	Nodig voor gewenste uitvoering?
Openbare Orde	Ordelijk laten verlopen van demonstraties	Afwisselende inzet op demonstraties. Afhankelijk van de impact van de demonstratie. Handhavers hebben hierin een signalerende en monitorende rol.	Het leveren van inzet van 1 a 2 koppels bij demonstraties van gemiddelde grote. Bij een grote demonstratie is de inzet van 3 koppels gewenst. T&H heeft een signalerende monitorende rol.	Een opdrachtverstrekking vanuit de afdeling veiligheid. Op basis van het type demonstratie kan de inzet van T&H worden bepaald.
	Aanpak van parkeerexcessen rondom wedstrijden van NEC	15 minuten voor aanvang wedstrijd tot half uur na de wedstrijd zijn handhavers aanwezig om parkeerexcessen aan te pakken rondom het NEC stadion.	Voorlopig nog geen veranderingen	
	Uitvoeren van toezicht op Coffeeshops + eventueel handhaven	Tot op heden werden de coffeeshops (12) 2x per jaar gecontroleerd.	Door een coffeeshop experiment ligt de frequentie voor de controle hoger. Elke coffeeshop wordt 1x per 6 a 8 weken gecontroleerd. (2 coffeeshops per week)	Aanwijzen van toezichthouders coffeeshops. Handhavers opleiden als toezichthouder coffeeshop.
	Jaarwisseling	T&H ondersteunt in het schoon, veilig en ordelijk houden van de stad. Waarbij de handhavers een signalerende en monitorende rol hebben.	Voorlopig nog geen veranderingen	
Zorg & Veiligheid	Het aanleveren van informatie en ondersteunen bij de persoons-gerichte aanpak.	We nemen wekelijks gevraagd deel aan het Top 150 overleg en/of naar eigen inzicht. Daarnaast verrijken we wekelijks casuïstiek met de informatie van T&H.	We leggen de focus op actieve signalering, verrijking casuïstiek en bij bekendheid casuïstiek aansluiten en desgevraagd.	

	Deelname aan MDO's (o.a. Top 15/15)	We nemen 6x/jr. deel aan de PGA aanpak Top 15/15 en evt. andere MDO's.	Actief deelnemen aan overleggen en waar mogelijk informatie aanleveren ter verrijking informatiebeeld	
Aanpak discriminatie, straatintimidatie en polarisatie	Het verbreden van de kennis- en informatiepositie t.a.v. deze thema's.	N.v.t.	Alle handhavers beschikken over een basisniveau, zodat zij hun signalerende rol kunnen oppakken en weten hoe te handelen.	Team Toezicht & Handhaving zal een korte training volgen om signalen van straatintimidatie te herkennen.

Situatie	Doel	Huidige uitvoering van de taak	Gewenste uitvoering taken	Nodig voor gewenste uitvoering?
Mensenhandel	Prostitutie-controles	Nu nog geen inzet op door T&H	In de toekomst kan deze opdracht mogelijk verstrekt worden aan T&H.	Invulling rol coördinerend specialist en aanspreekpunt binnen T&H.
	Signaleren van mensenhandel	Geen actieve inzet	Signalerende functie om zo meldingen op te kunnen maken	Invulling rol coördinerend specialist en aanspreekpunt binnen T&H.

Strategie

Randvoorwaarden

Om ervoor te zorgen dat we bovengenoemde taken kunnen uitvoeren hebben we vier uitgangspunten beschreven die bijdragen aan de doorontwikkeling van het team en bepalen wat de belangrijkste randvoorwaarden zijn om uitvoering te kunnen geven aan de bovengenoemde prioriteiten.

Basisstructuur team Toezicht & Handhaving

Uitgangspunt	Basisstructuur Toezicht & Handhaving
Doel	Binnen het team is het wenselijk dat er een goede basisstructuur staat. Hier worden duidelijke afspraken, werkprocessen en aansturing mee bedoeld.
Huidige situatie	Het afgelopen jaar (2023) heeft er een benchmarkonderzoek plaatsgevonden. Hiermee is bevestigd dat er binnen het team structuur moet worden aangebracht waardoor men tevens kan werken aan de zelfstandige positie binnen de gemeente.
Gewenste situatie	Zorg ervoor te dragen dat de basisstructuur is ingericht. Denk aan het op orde brengen van de bedrijfsvoering, financieel, formatief, werkprocessen, kennis en kunde en duidelijkheid in taken en verantwoordelijkheden.
Acties	- Wekelijks afstemmingsmoment tussen teamleiders, tactisch handhavers en beleids- en kwaliteitsmedewerker - 1x per maand een teamoverleg - Diverse bila's met medewerkers

Positionering wijk- en jeugdboa

Uitgangspunt	Basisstructuur Toezicht & Handhaving
Doel	De wijkboa is het gezicht van de wijk en het eerste aanspreekpunt voor inwoners en ondernemers. Door (pro)actief in verbinding te staan met bewoners, aanspreekbaar en aanwezig te zijn leveren we een actieve bijdrage aan het veiligheidsgevoel van onze inwoners en ondernemers. Afgelopen jaar is al een start gemaakt met de pilot wijkboa. We zetten hier verder op in om de wijkboa's beter te positioneren in de wijken, zodat zij steeds meer gekend en herkend worden. Ditzelfde geldt voor de jeugdboa's waar in 2024 gestart wordt met een pilot.
Huidige situatie	De wijkboa is veel te zien in het straatbeeld en heeft contact met buurtbewoners/ondernemers en ketenpartners. De wijkboa sluit onder andere aan bij schouwen en belangrijke overleggen.
Gewenste situatie	De wijkboa signaleert/herkend knelpunten in de wijk en maakt hier een plan van aanpak voor om de problemen op te lossen. De wijkboa maakt analyses in de wijk en gebruikt hiervoor informatie uit diverse bronnen.
Acties	- Aanscherpen projectplan wijkboa - Opstellen projectplan jeugdboa - Opleidingen verzorgen voor wijk- en jeugdboa - Structureel agenderen teamoverleg werkzaamheden wijk- en jeugdboa

Taakaccenthouders en portefeuilles

Uitgangspunt	Basisstructuur Toezicht & Handhaving
Doel	Binnen team Toezicht & Handhaving hebben we te maken met diverse thema's en portefeuilles. Deze taken worden onderverdeeld binnen het team. Zo draagt iedereen verantwoordelijkheid voor bepaalde thema's en taken. Tevens biedt dit de kans dat de handhavers zich kunnen specialiseren (bv. door middel van het volgen van een jeugdboa opleiding of een opleiding voor de Alcoholwet).
Huidige situatie	Op dit moment hebben een aantal handhavers een taakaccent aangewezen gekregen. Er dient nog een vlootschouw te worden gehouden waarbij de kwaliteiten van het hele team in kaart wordt gebracht. De teamleiders & tactisch handhavers zijn verantwoordelijk voor het verdelen van de taken binnen het team.
Gewenste situatie	De thema's worden onderverdeeld onder de handhavers. Hij/zij is verantwoordelijk voor het thema maar nooit eindverantwoordelijke, deze eindverantwoordelijkheid ligt bij de teamleiders. De workload, kennis en expertise wordt verdeeld over het team.
Acties	- Organiseren vlootschouw waarbij kwaliteiten in kaart worden gebracht van het team - Tijdens teamoverleg aangeven welke taakaccenten er zijn binnen het team

Samenwerking met ketenpartners

Uitgangspunt	Basisstructuur Toezicht & Handhaving
Doel	Een constructieve samenwerking tussen Toezicht & Handhaving en (keten) partners.
Huidige situatie	De samenwerking tussen Toezicht & Handhaving en politie verloopt goed. We zien wel op samenwerkingsvlak met andere ketenpartners dat er ruimte ligt voor verbetering in de samenwerking. In het vernieuwde handhavingsarrangement zijn afspraken gemaakt met de politie hoe we de verbinding met elkaar opzoeken en wat hiervoor nodig is.
Gewenste situatie	Middels het opstellen/afstemmen van het handhavingsarrangement zijn de verwachtingen duidelijk. Toezicht & Handhaving wordt in de verschillende overleggrema's vertegenwoordigd door de medewerker met de juiste kennis en expertise.
Acties	- Opstellen en vaststellen handhavingsarrangement - Het opstellen van een informatie dashboard

Capaciteit

Onderstaand is een overzicht gemaakt van de functies die we binnen ons team hebben. Aan de hand van dit overzicht laten we zien welke taken we met de bestaande middelen kunnen uitvoeren en waar mogelijk extra capaciteit voor nodig is om gehoor te kunnen geven aan de wensen vanuit het bestuur.

Capaciteit	Huidig	2025
Overhead	5,9 fte	6,9 fte
Integraal handhaver	27,9 fte	32,3 fte
Totaal	33,8 fte	39,2

Afwegingskader

Op basis van de ontvangen opdrachten en de daaraan toegewezen uren hebben we het aandeel van de opdrachten per domein bepaald. Daarbij is berekend dat het aandeel voor het programma Openbare Ruimte 58% en het aandeel voor het programma Veiligheid 42% is. Op basis van de vaststelling van deze basisverdeling kunnen capaciteitsproblemen worden verdeeld over de programma's naar rato van het opdrachtvolume (dus 58-42%). Binnen de programma's zou dan herprioritering moeten plaatsvinden (in afstemming met de portefeuillehouders). Als dat niet haalbaar is dan opschalen naar bestuur door een afweging te maken tussen de programma's. In dat geval worden dilemma's voorgelegd aan het bestuur.

Slot

Afgelopen jaar zijn er veel inzichten verkregen over het team Toezicht & Handhaving. Het team heeft de weg ingeslagen om door te gaan ontwikkelen waarbij we innoveren en anticiperen op de behoeften die er binnen de gemeente liggen. Dit vraagt een gecoördineerde en een gestructureerde aanpak. Met het handhavingsuitvoeringsprogramma 2025 wordt hier sturing aan gegeven.

Het inwonersaantal van de gemeente Nijmegen zal de komende jaren nog verder groeien. Naast de groei van het aantal inwoners, zien we ook een stijging in diverse problematieken. Denk dan aan overlast van personen, parkeerproblematiek en afval.

De handhaver is niet meer weg te denken uit het straatbeeld en kan inmiddels worden beschouwd als 'onmisbaar'. De taken en bevoegdheden van de handhaver zullen komende jaren, naar verwachting, alleen maar meer worden uitgebreid.

Aan de hand van het uitgevoerde benchmarkonderzoek komt naar voren dat een uitbreiding van de capaciteit van Toezicht & Handhaving wenselijk is. Dit zorgt ervoor dat we extra inzet kunnen leveren op bovengenoemde prioriteiten en de eventuele uitdagingen die ons nog staan te wachten.

Het opstellen van een handhavingsuitvoeringsprogramma is een jaarlijks terugkerende exercitie, waarbij nieuwe (politieke) verhoudingen en inzichten op leefbaarheid en veiligheidsgebied in het handhavingsuitvoeringsprogramma van 2025 kunnen worden verwerkt. Hierdoor verkrijgen we overzicht in de uit te voeren werkzaamheden en is een actuele prioritering mogelijk op dan geldende leefbaarheids- en veiligheidsthema's.